

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden

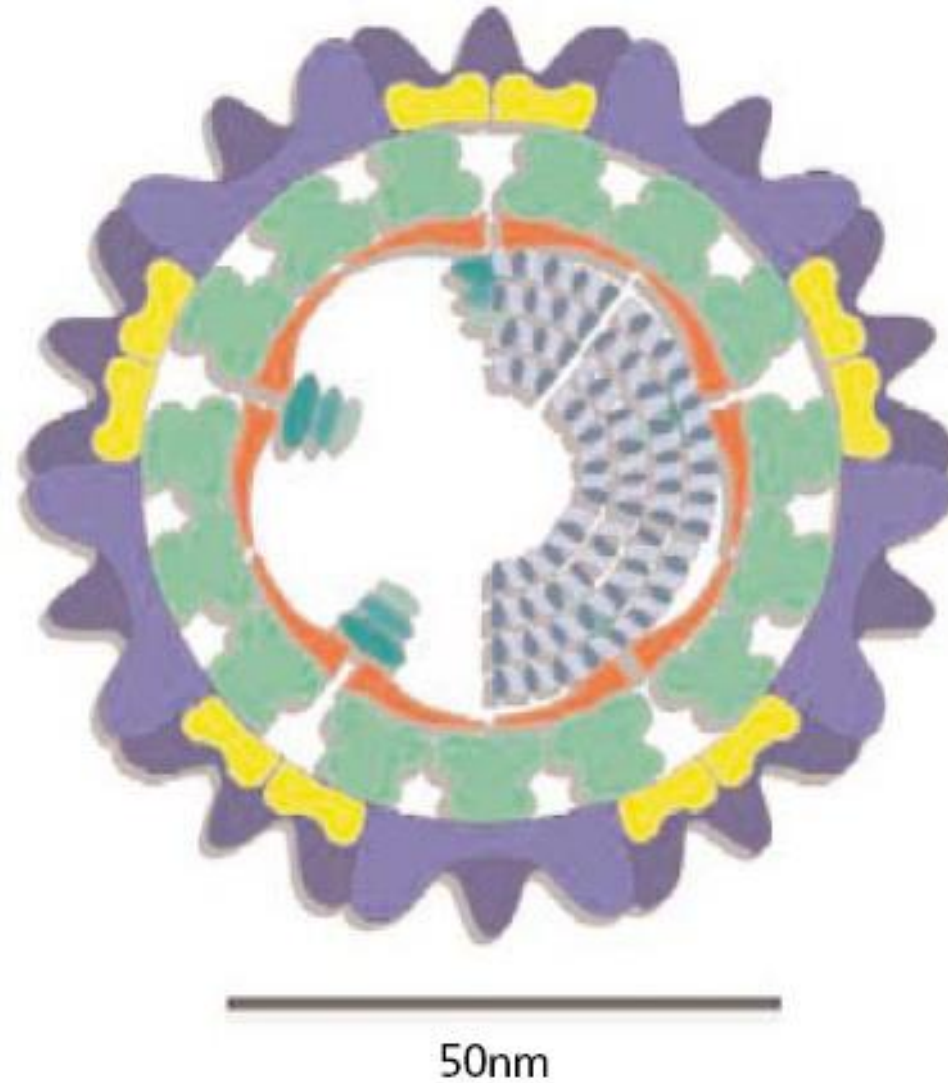
Bluetongue i Danmark 2024/2025

Erik Rattenborg
Dyrlæge, Ph.d.
SEGES Innovation

Ida Tingman Møller
Dyrlæge, chefkonsulent
L&F Sektor for Kvæg

Bluetonguevirus

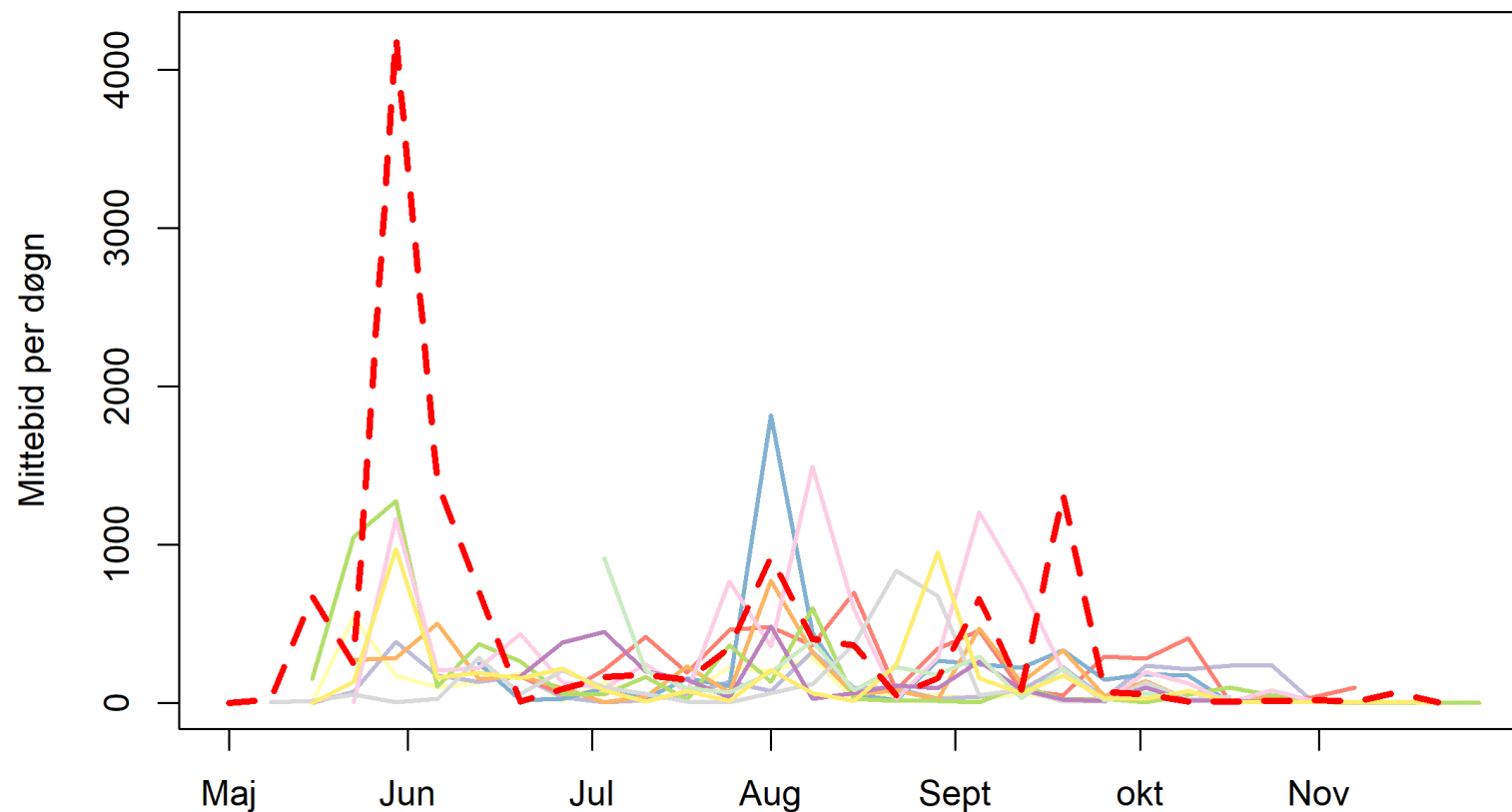

Hvad er bluetongue

- EU liste C sygdom (tidl. A sygdom)
- Anmeldepligtig
- Serotype 3 udbrud i Nordvesteuropa.
Først konstateret i Holland 6. sept. 2023
- Smitter drøvtyggere (kvæg, får, ged, hjort)
- Overføres med mitter (Culicoides spp.)
 - Dyrene smitter ikke hinanden
 - Mitterne smitter ikke hinanden
- Får er mest følsomme for sygdom

Mitteforekomst i Danmark. Kilde: myggetal.dk

Obsoletus 2013	Obsoletus 2017	Obsoletus 2021
Obsoletus 2014	Obsoletus 2018	Obsoletus 2022
Obsoletus 2015	Obsoletus 2019	Obsoletus 2023
Obsoletus 2016	Obsoletus 2020	Obsoletus 2024

Bluetongue virusudvikling i mitter og dyr

Mitter

- Fra optagelse i mitte til mulig overførelse: 6-8 døgn (eller længere ved lave temperaturer). Minimum temperatur 11-13°C.

Inkubationstid

- I gns. 5-8 dage, men op til 20 dage.

Virus i blodet i drøvtyggere

- Kvæg: gns. 35 dage (maks. 50-(60) dage)
- Får: gns. 18 dage (maks. 28-(47) dage)
- Ged: 25 dage (maks. 29-(32) dage)

Forebyggelse og behandling

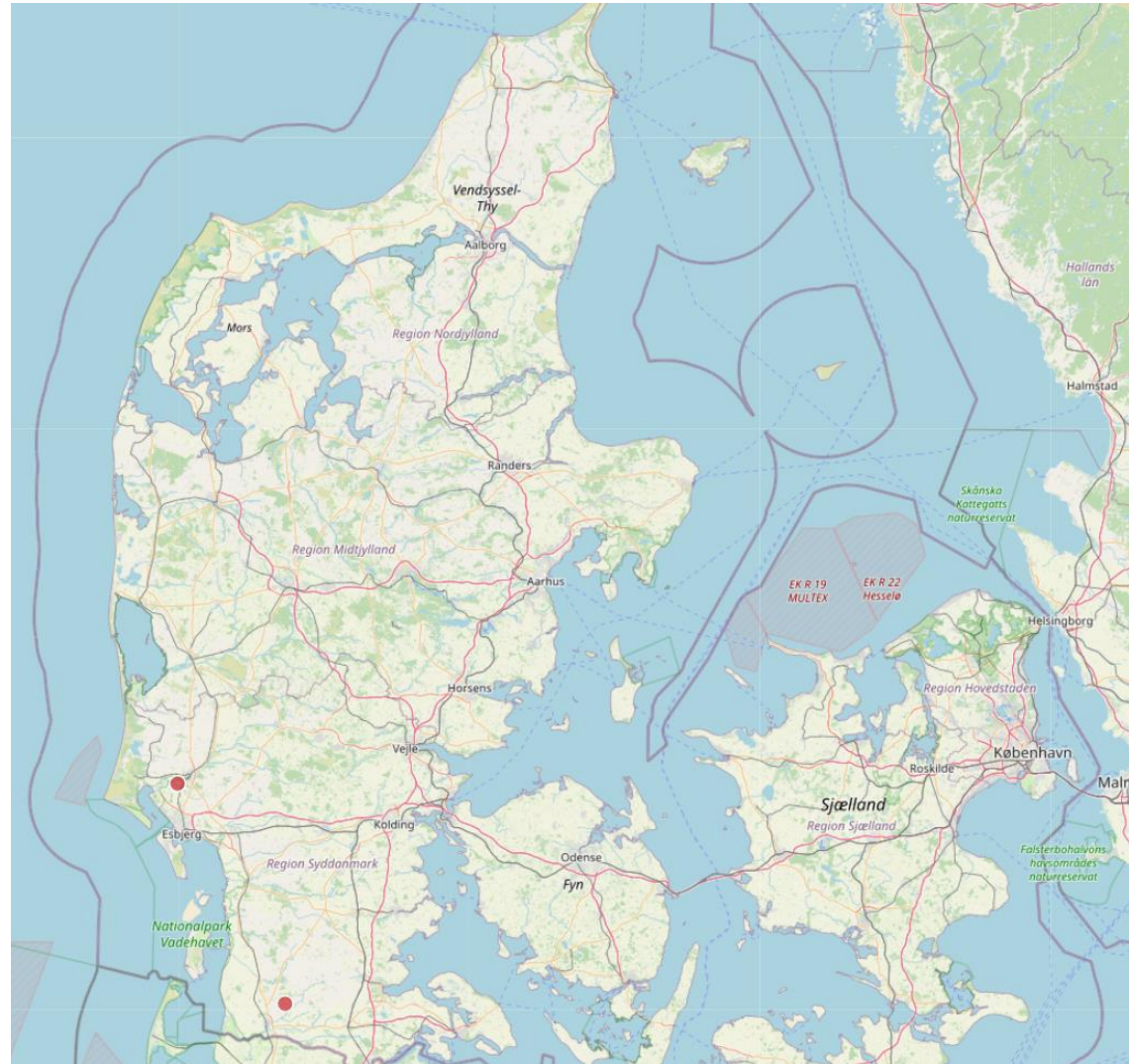
Forebyggelse

- Vaccination (typespecifik)
- Undgå mitteangreb:
 - Tag dyrene på stald i skumringen og om natten
 - Fluemidler ???

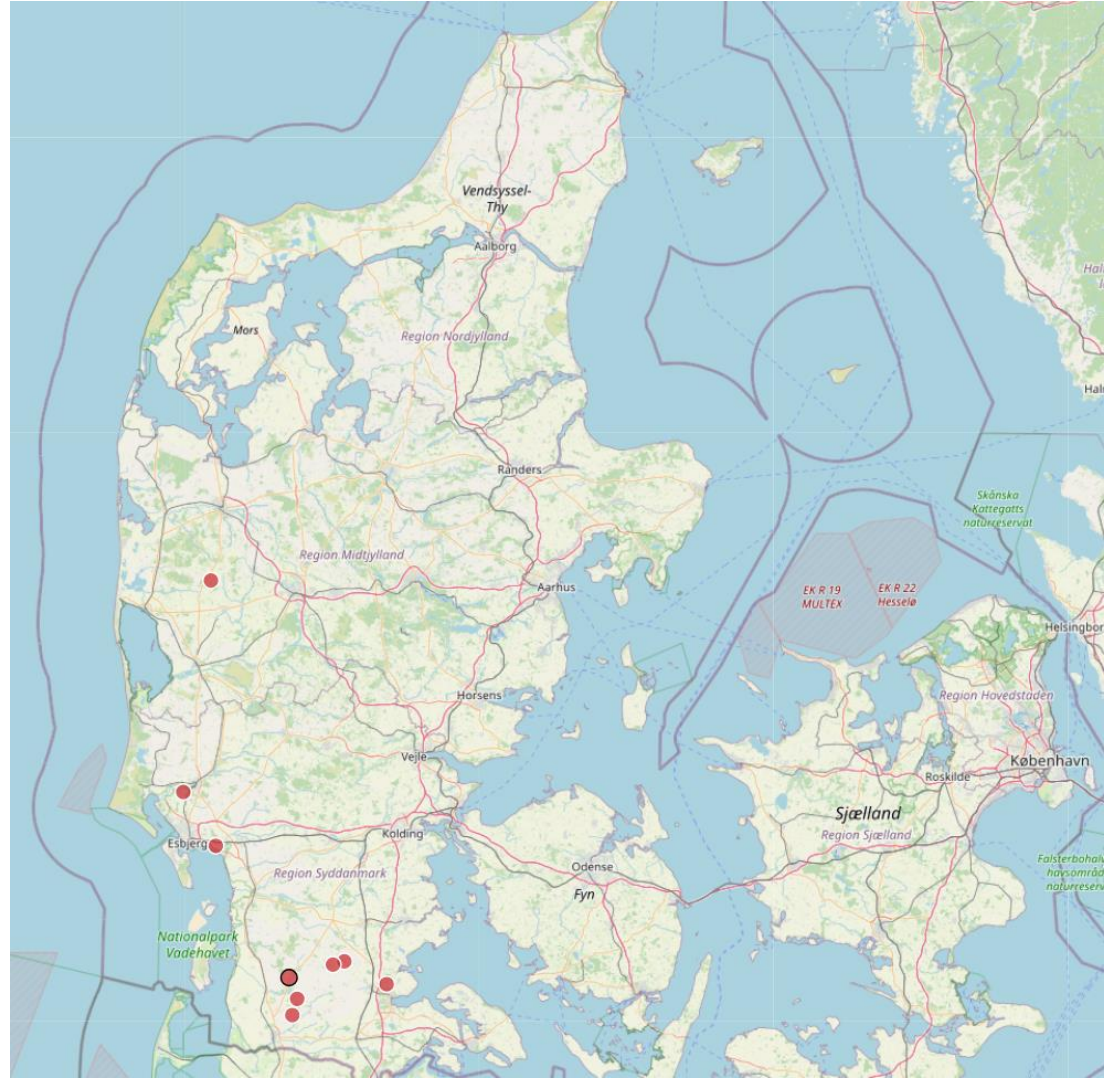
Behandling

- Smertestillende
- Behandling af evt. tilstødende infektioner
- Aflivning

Udbrud i Danmark 2024. Siden 9. august.

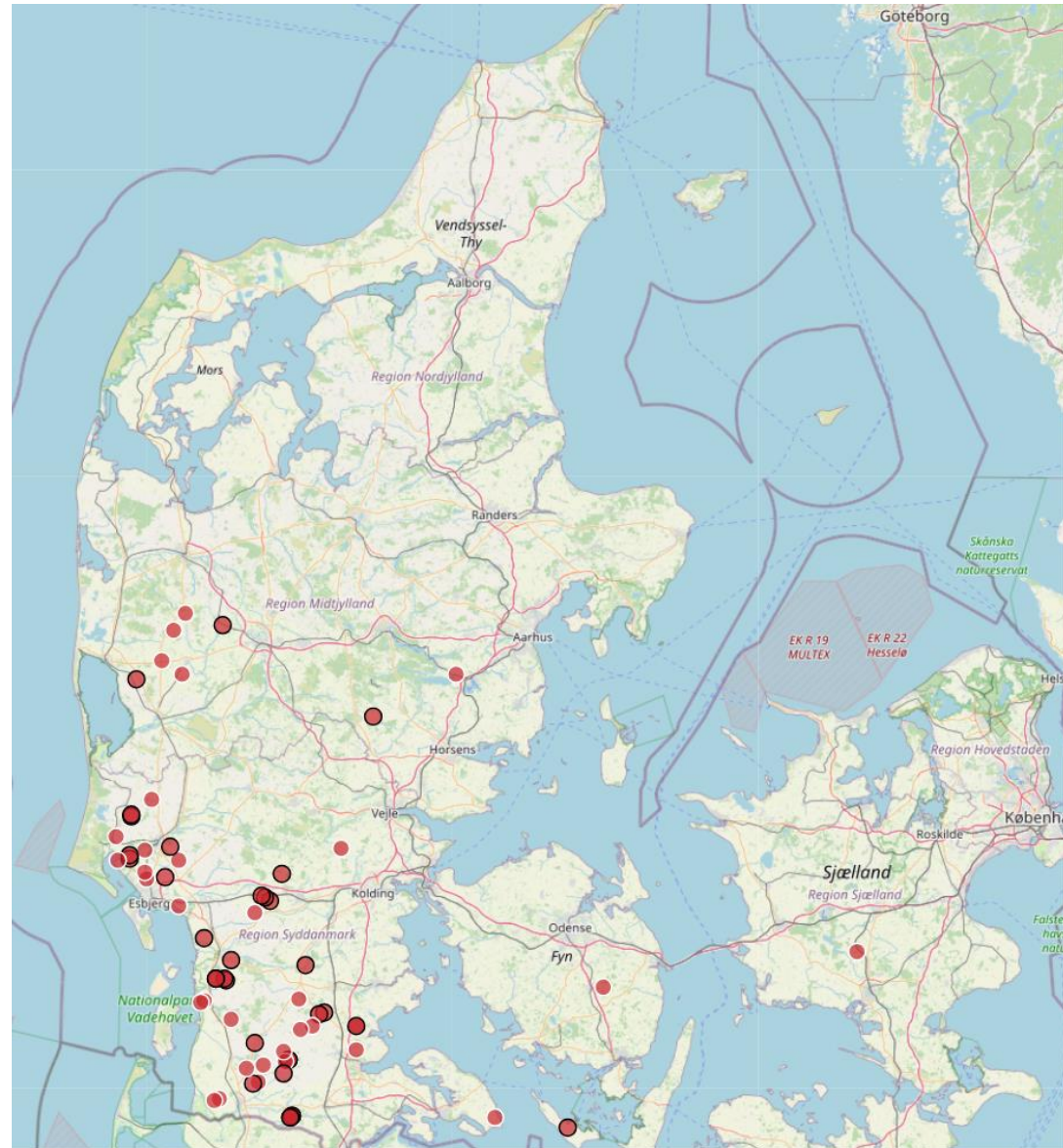
Efter 1. uge

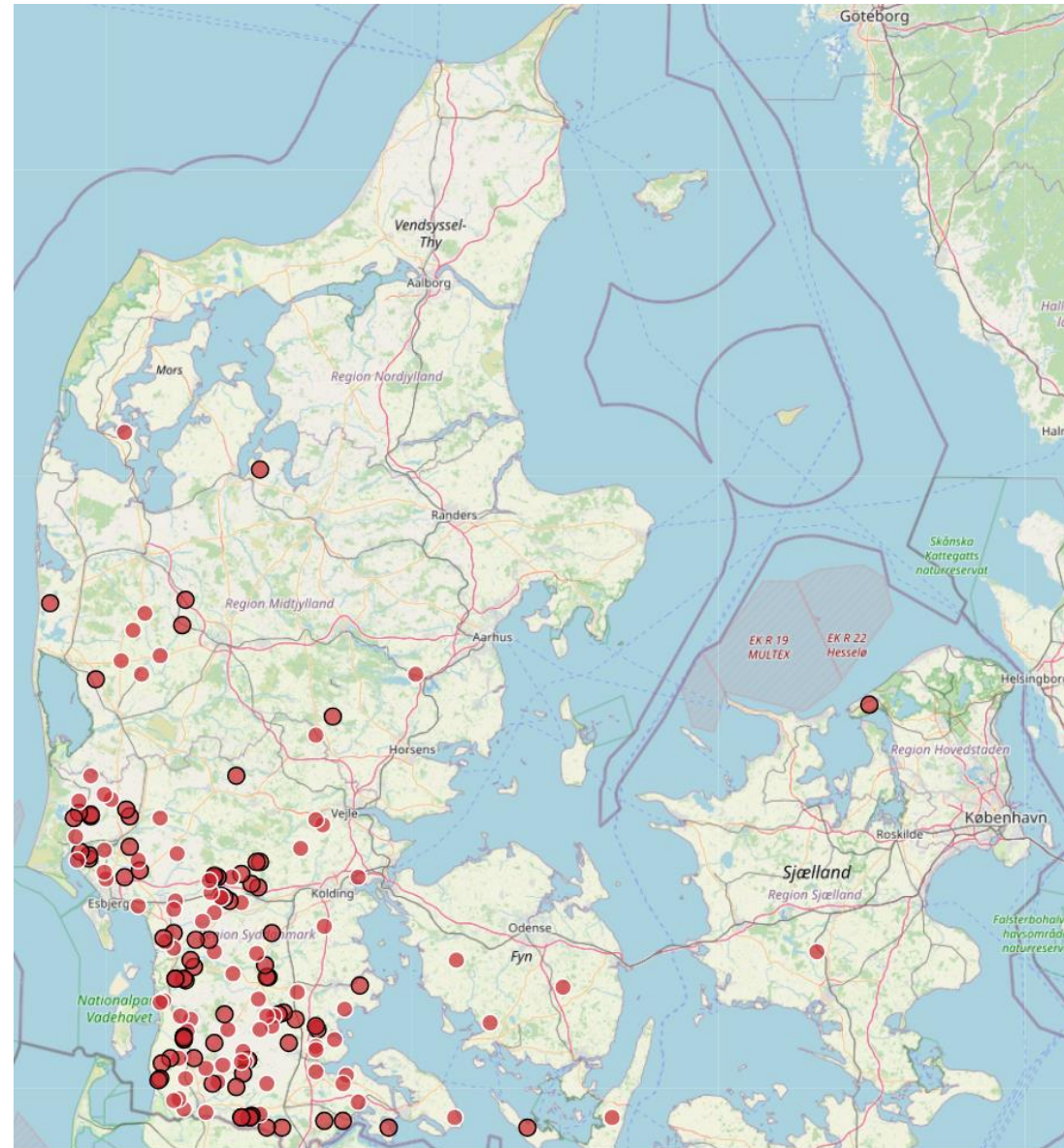
Efter 2. uge

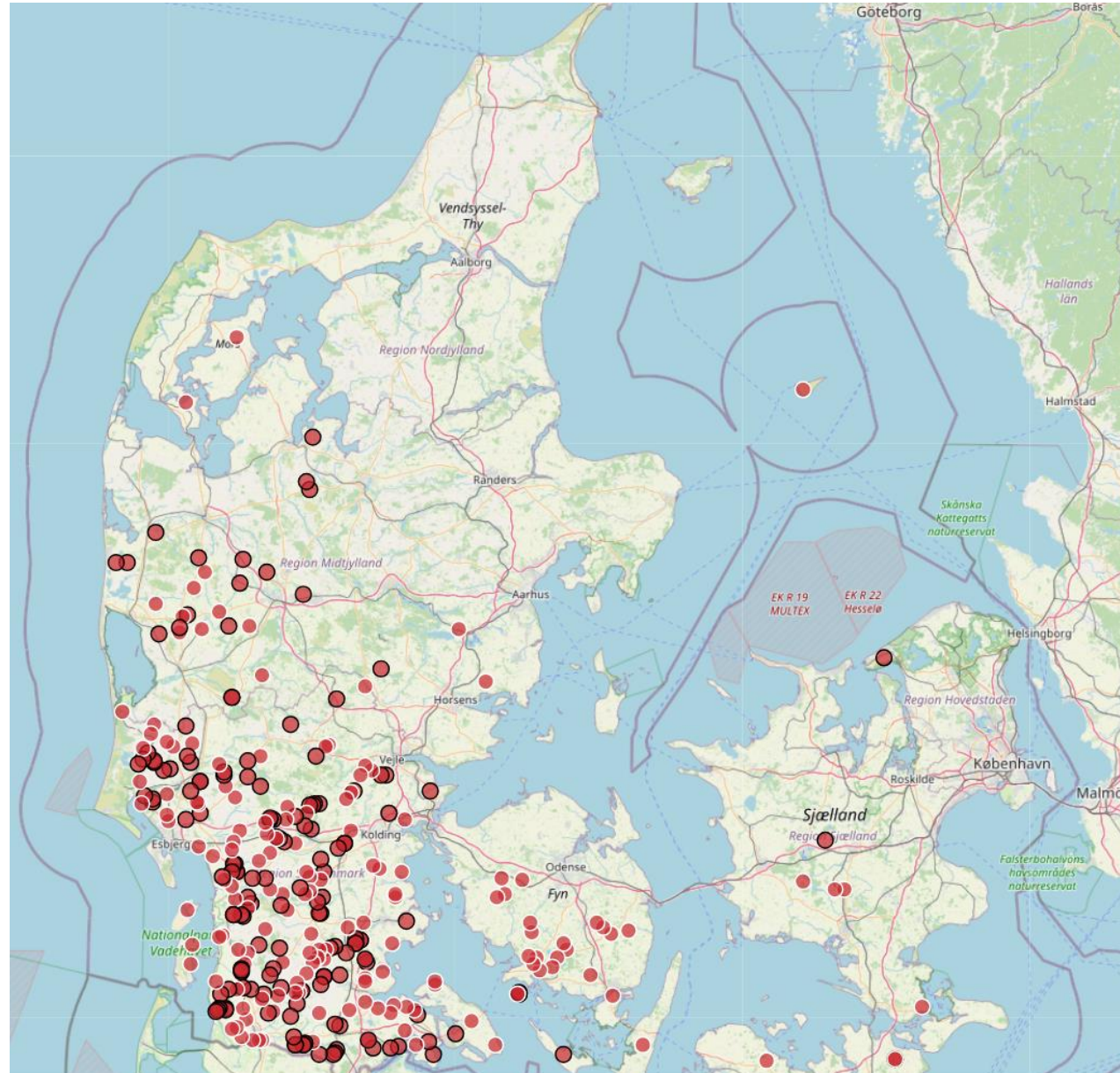
Efter 3. uge

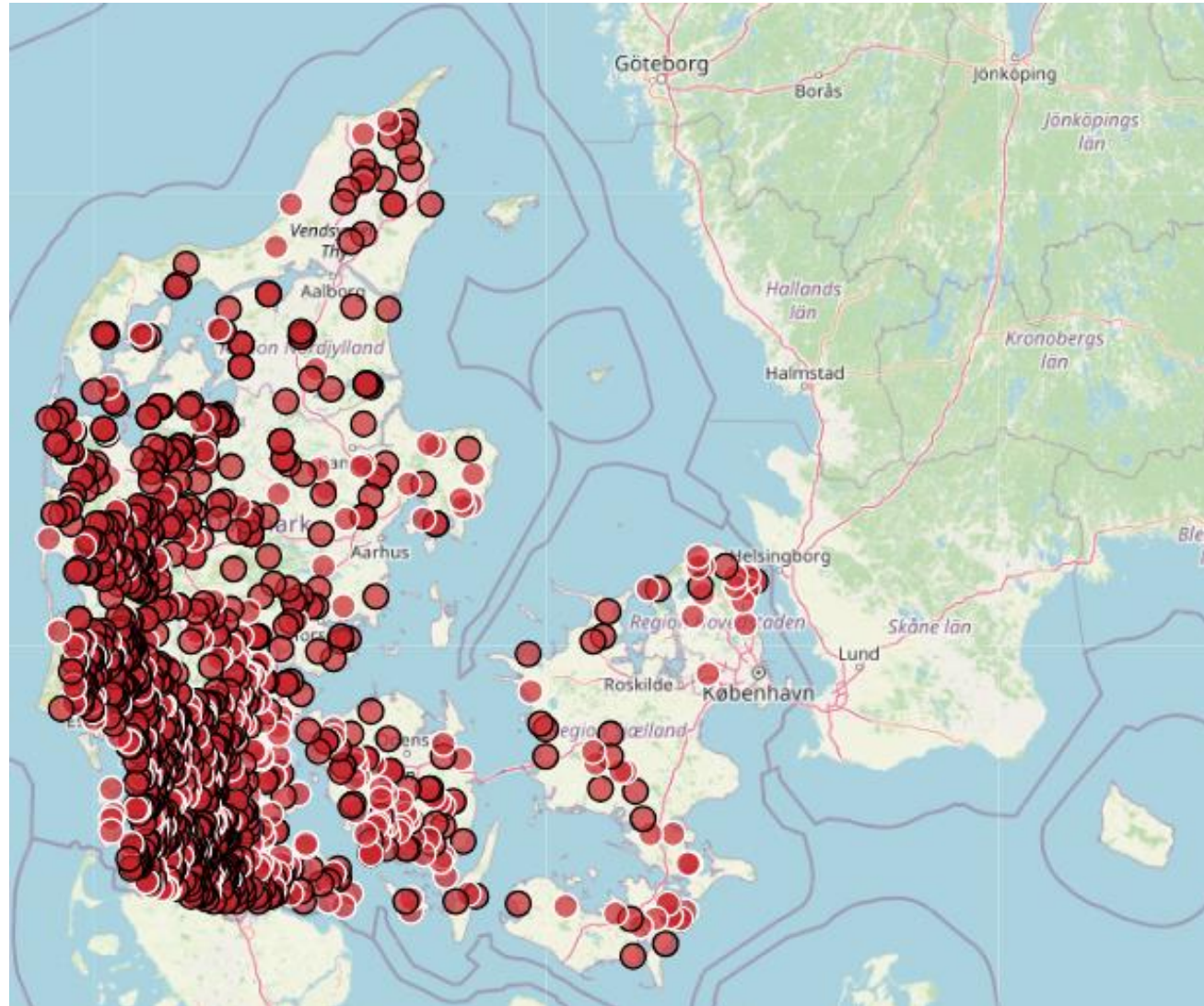
Efter 4. uge

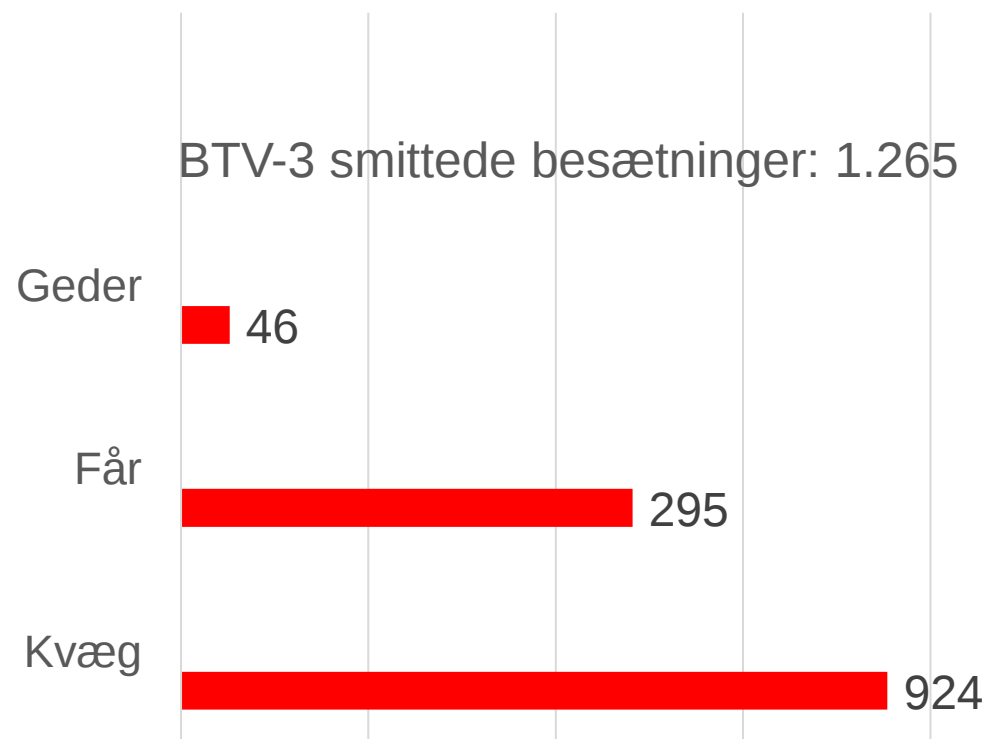
Efter 5. uge

Efter uge 5 - 2025 (Nu)

Fordeling mellem husdyrarter pr. 3. februar 2025

Malkekvægsbesætninger

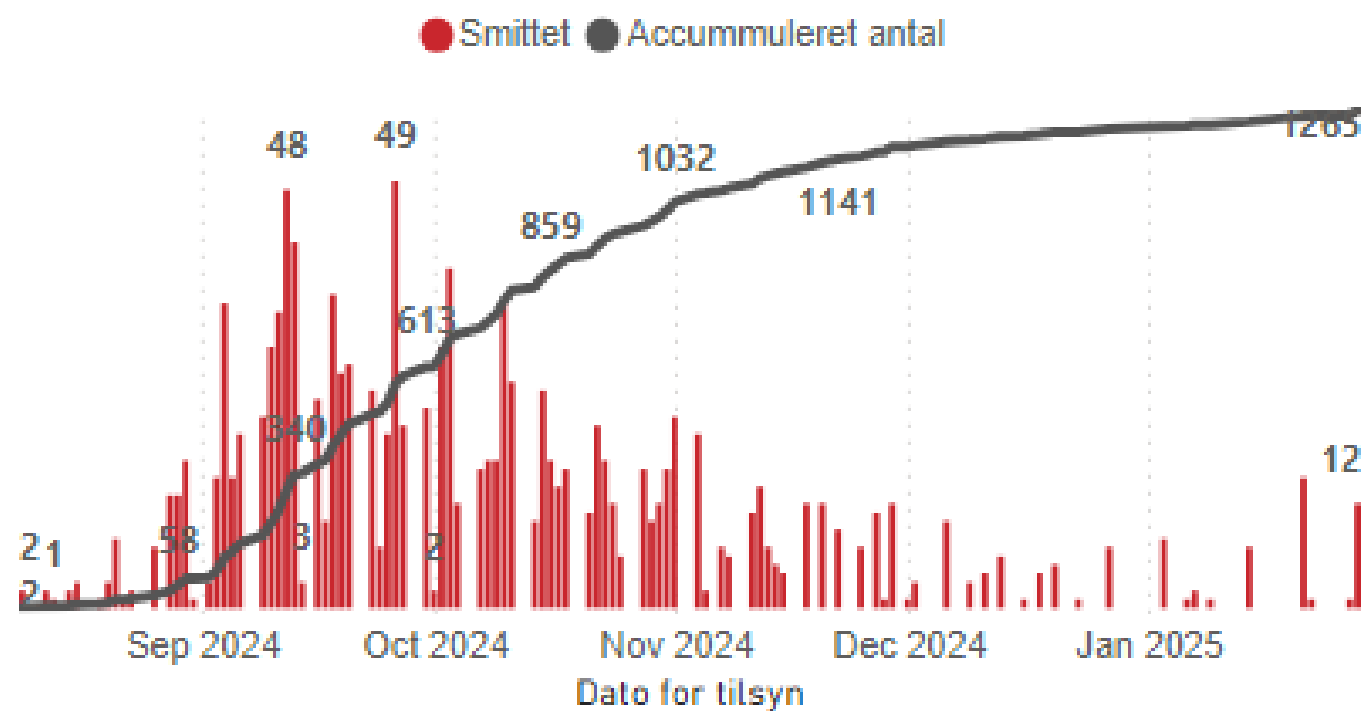
Øko: 136

Konv.: 331

Antal smittede ejendomme: 1.056

Udvikling i antallet af tilfælde

Antal besætninger under tilsyn - udvikling ov...

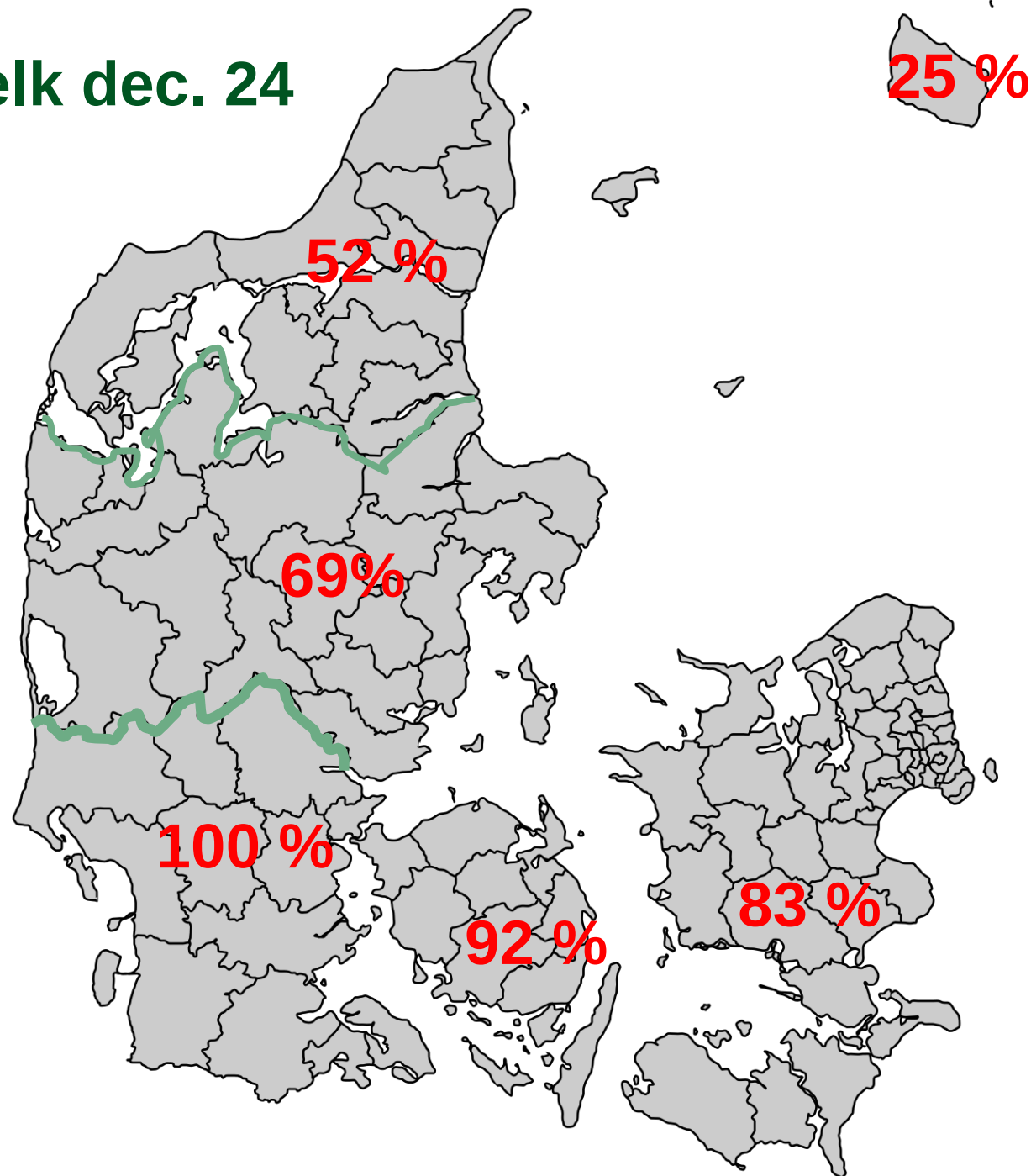

Overvågning af tankmælk dec. 24

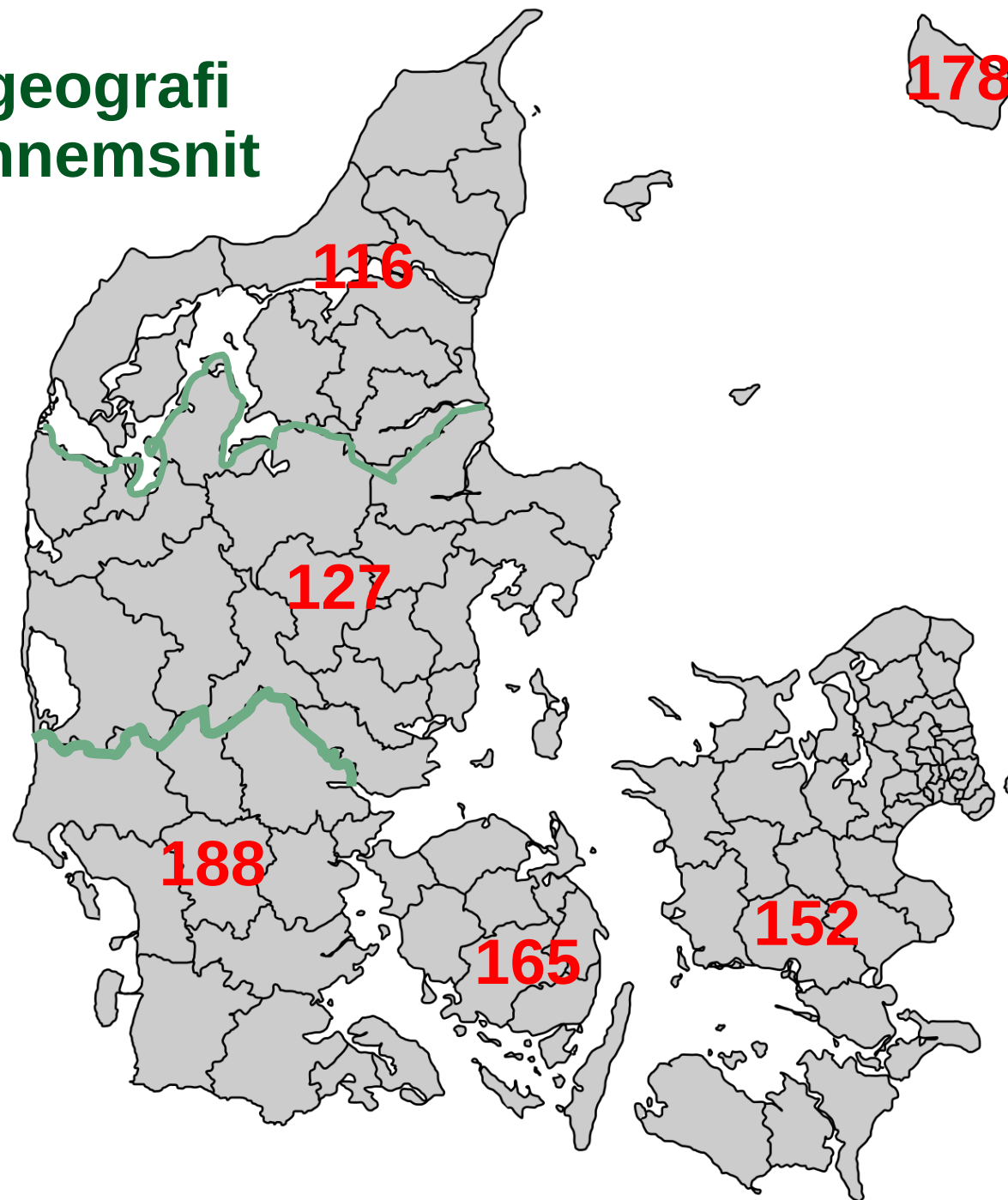
Procent ikke-negative

I alt 164 prøver

Ikke-negative =
positive + inkonklusive

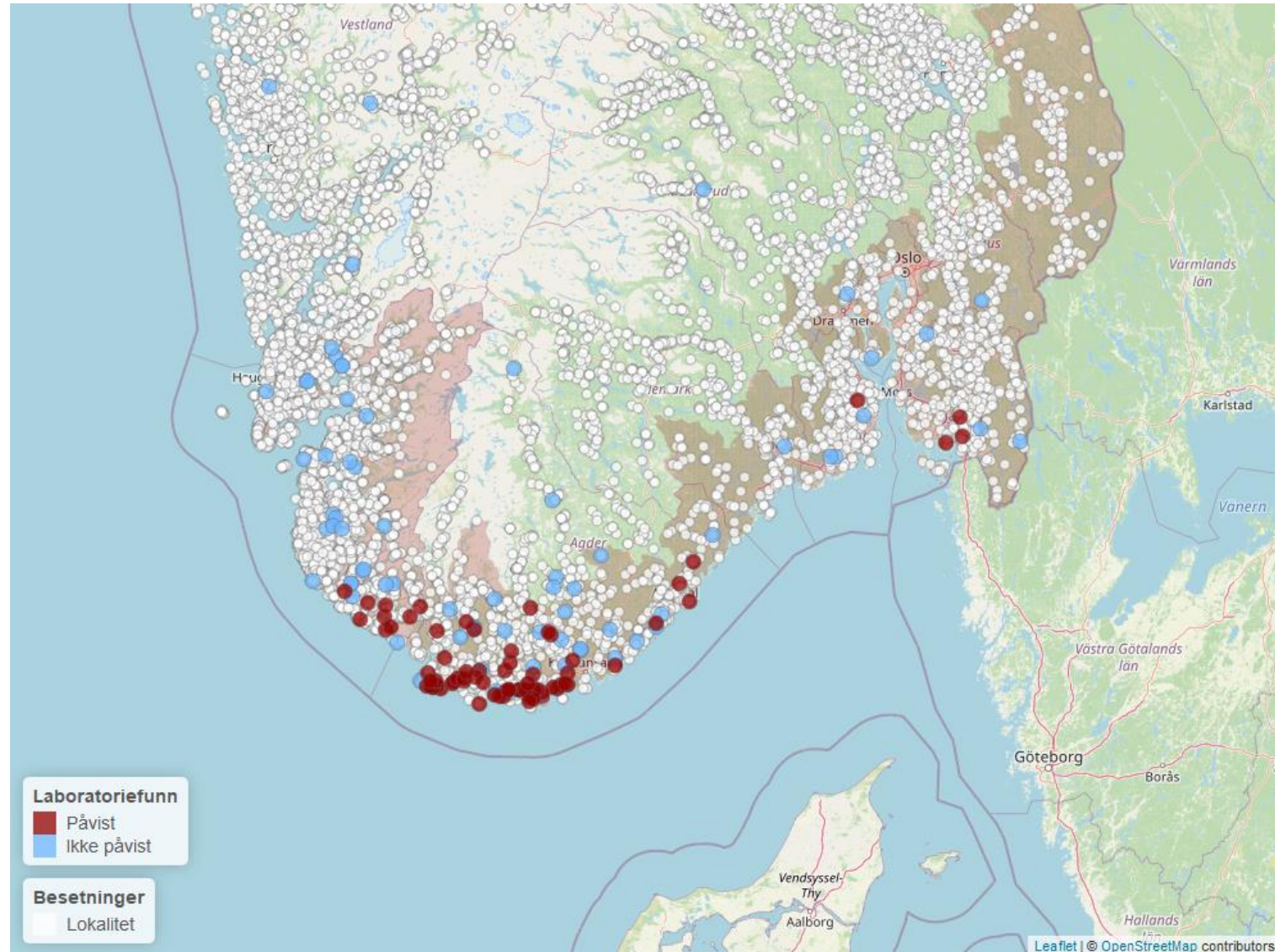

Sammenhæng mellem geografi og antistofværdier - gennemsnit

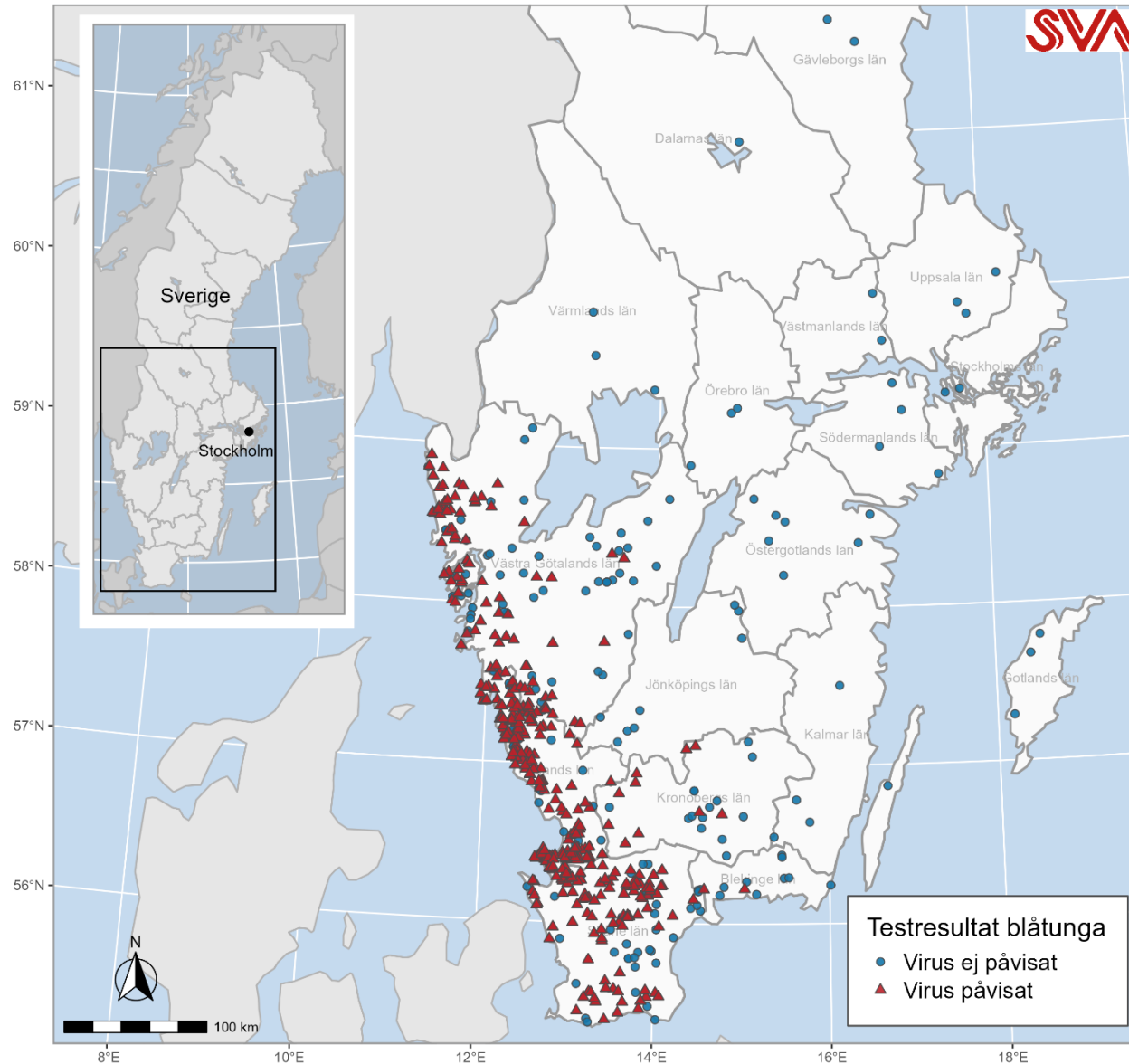
59 smittede besætninger i Norge. Siden 6. september

Kvæg 19
Får 56

365 smittede besætninger i Sverige. Siden 12. september.

Kvæg 214
Får 169

Tyskland og Holland

Rigtig mange flere!

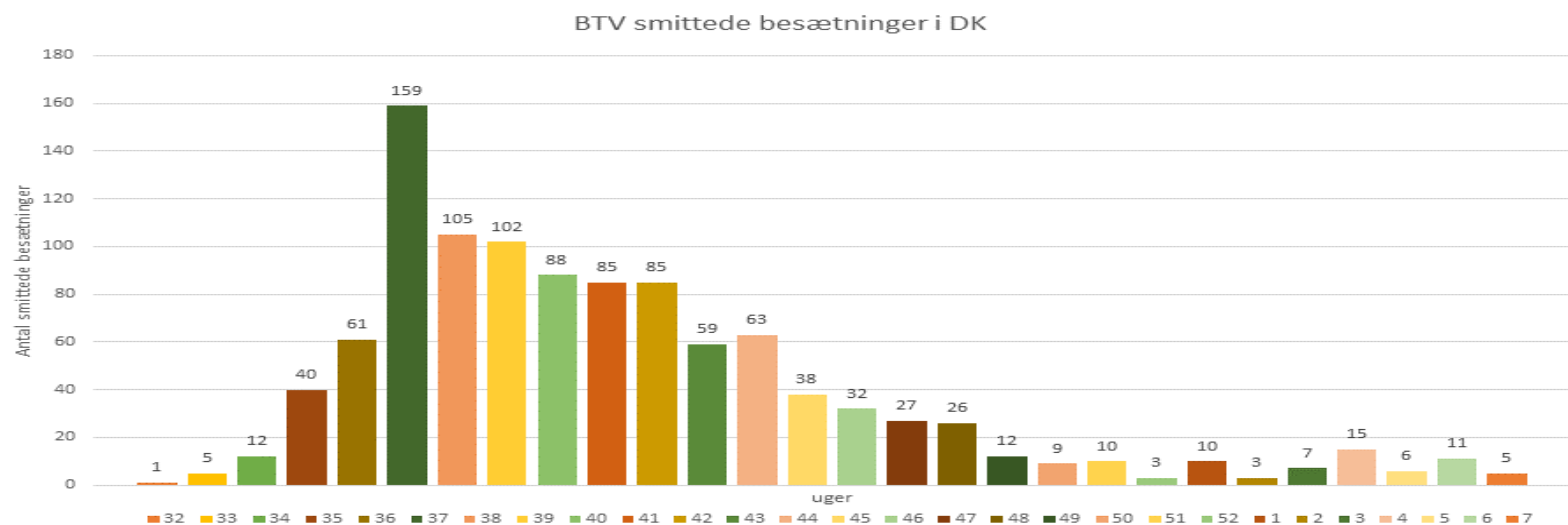
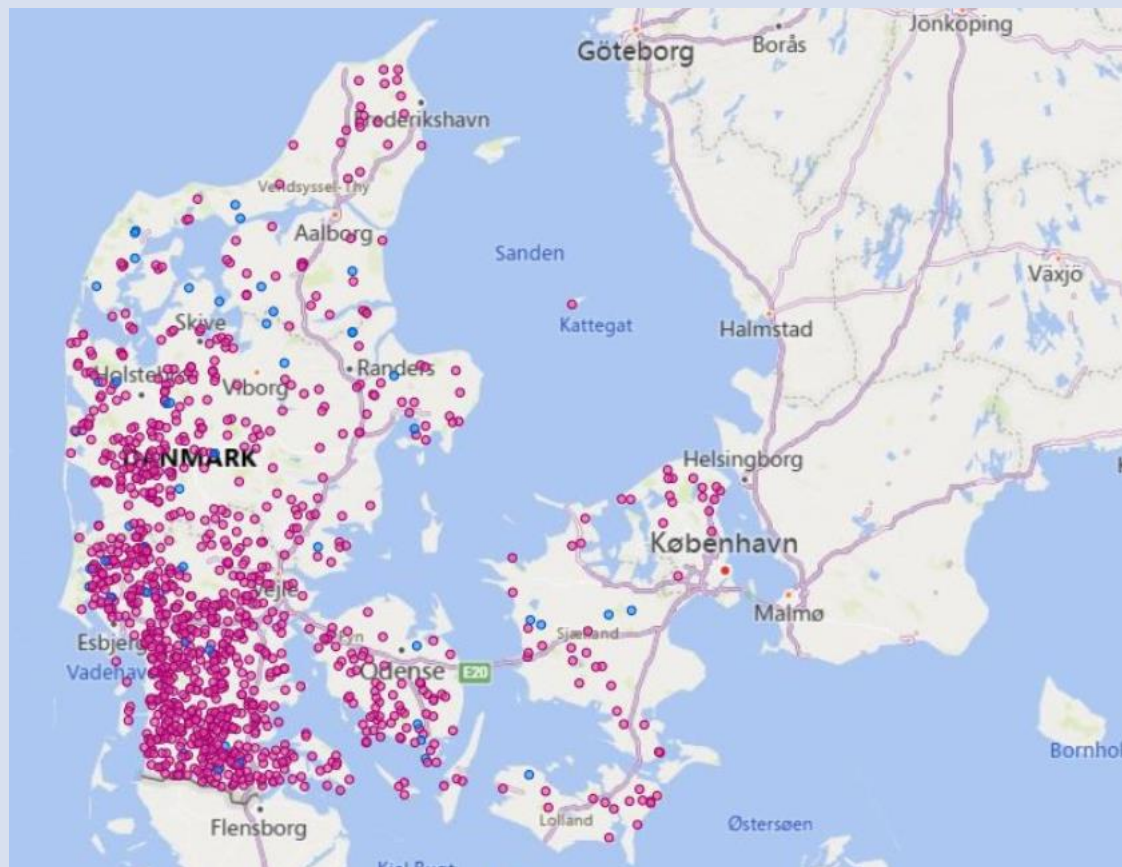
Bluetongue – Hvad nu?

Status på BTV-3 i Danmark

- BTV-3 udbrud i DK pr. 17/2-25 kl. 11:30
- 1093 udbrud
- 52 mistanker
- Seneste smitte-tilfælde den 11/2-25

- Blå prik: Mistanke om smitte
- Lyserød prik: Smittet

Kilde: www.fvst.dk.

Strategi for 2025

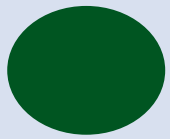
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

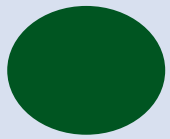
Erfaringer fra 2024

Spørgeskemaundersøgelse blandt smittede kvægbesætninger

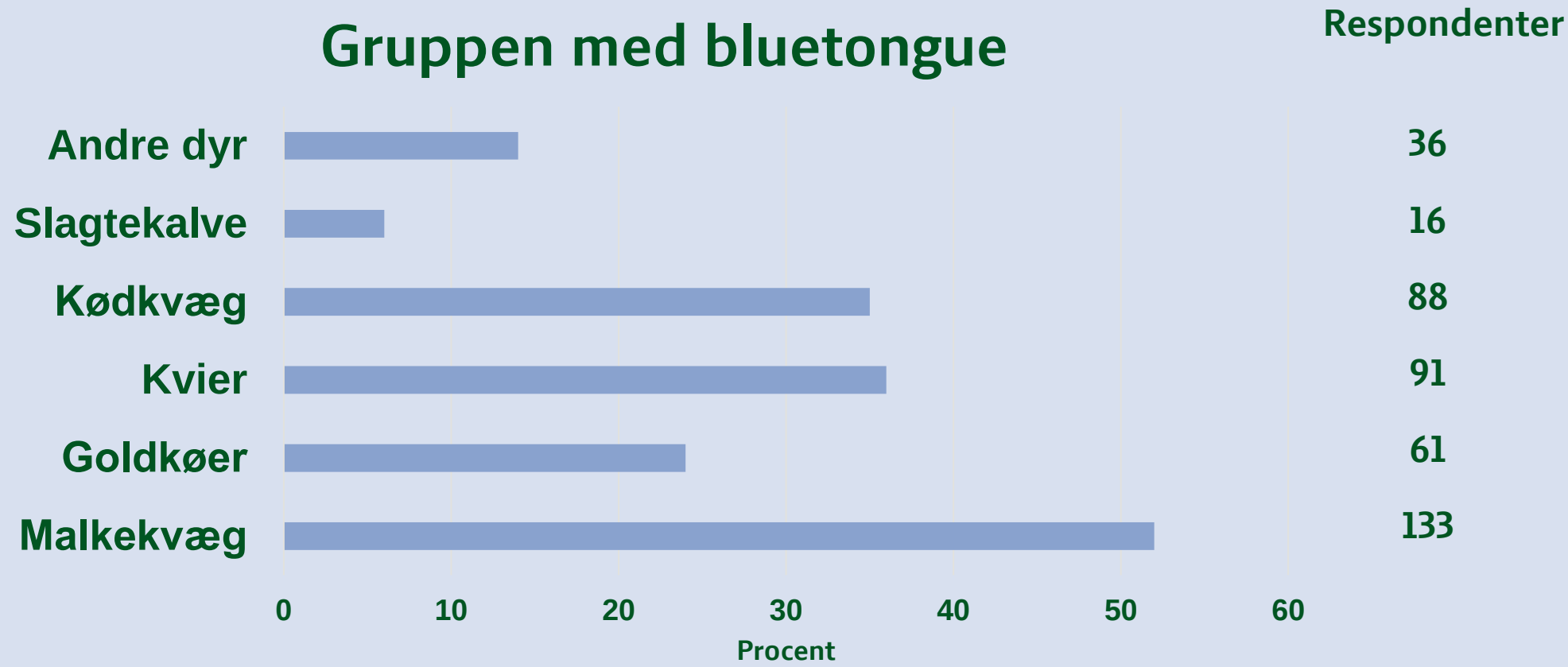
- Start december og igen i januar
- Bluetongue positive kvægbesætninger
- 560 inviterede
- 215 besvarede

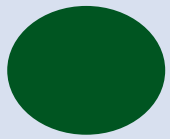
- Landmændenes oplevelser
- Forløb
- Symptomer
- Antal syge og/eller døde

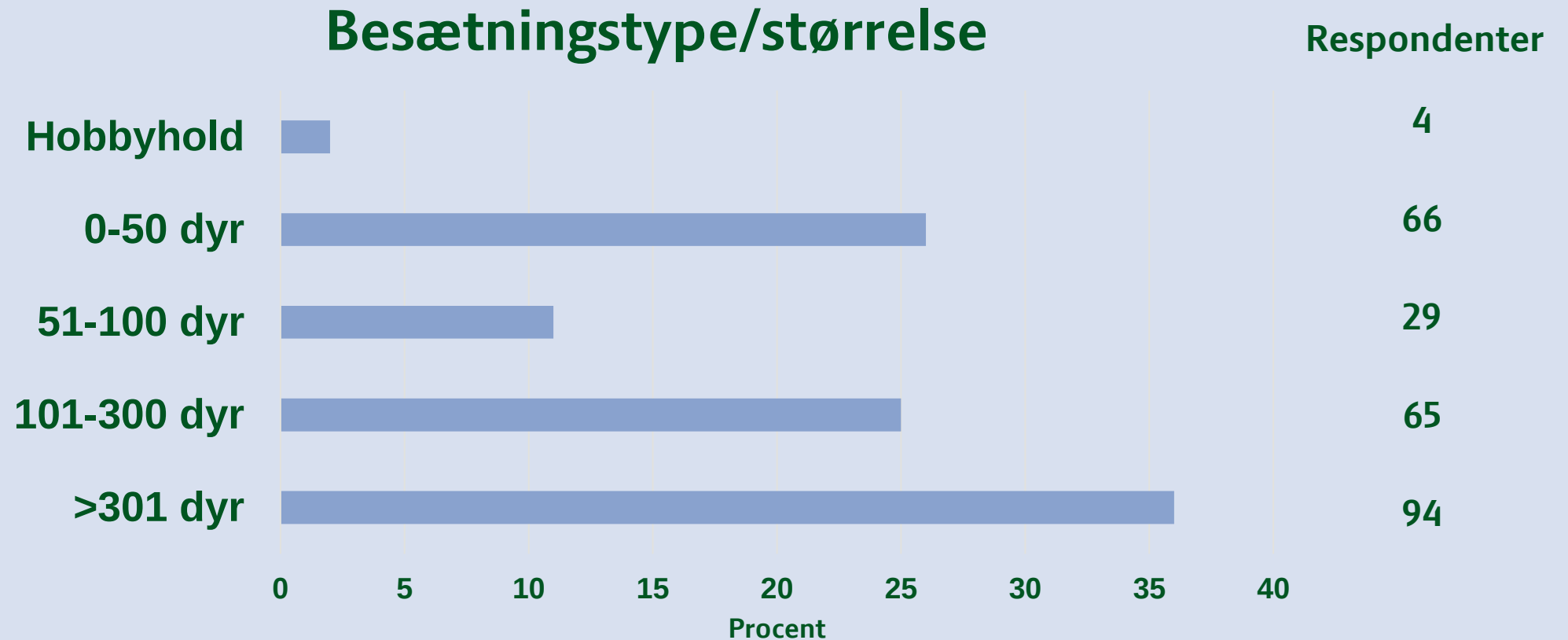
Besvarelser

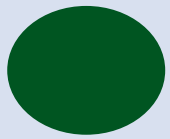

Erfaringer fra 2024

Besvarelses

Erfaringer fra 2024

Hyppigste symptomer

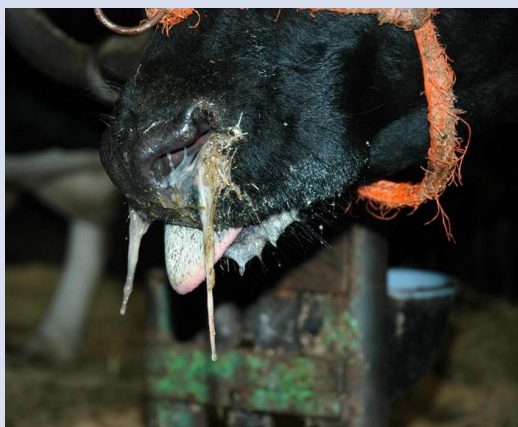
Landbrug & Fødevarer
Sektor for Kvæg

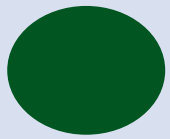

Hyppigste forløb ved Blu

- Langsom spredning af sygdommen blandt dyrene og længere behandlingsforløb
- Flere tilfælde af aborter og for tidligt fødte kalve
- Halthed og ømhed i benene hos mange køer og kvier og øgede problemer med klovbrandbylder og andre klovlidelser
- Stor nedgang i mælkeydelsen, især kort efter sygdommen rammer

Seneste tal for Viking tyder på, at der kan være påvirkning af reproduktionen

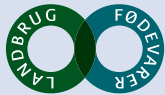
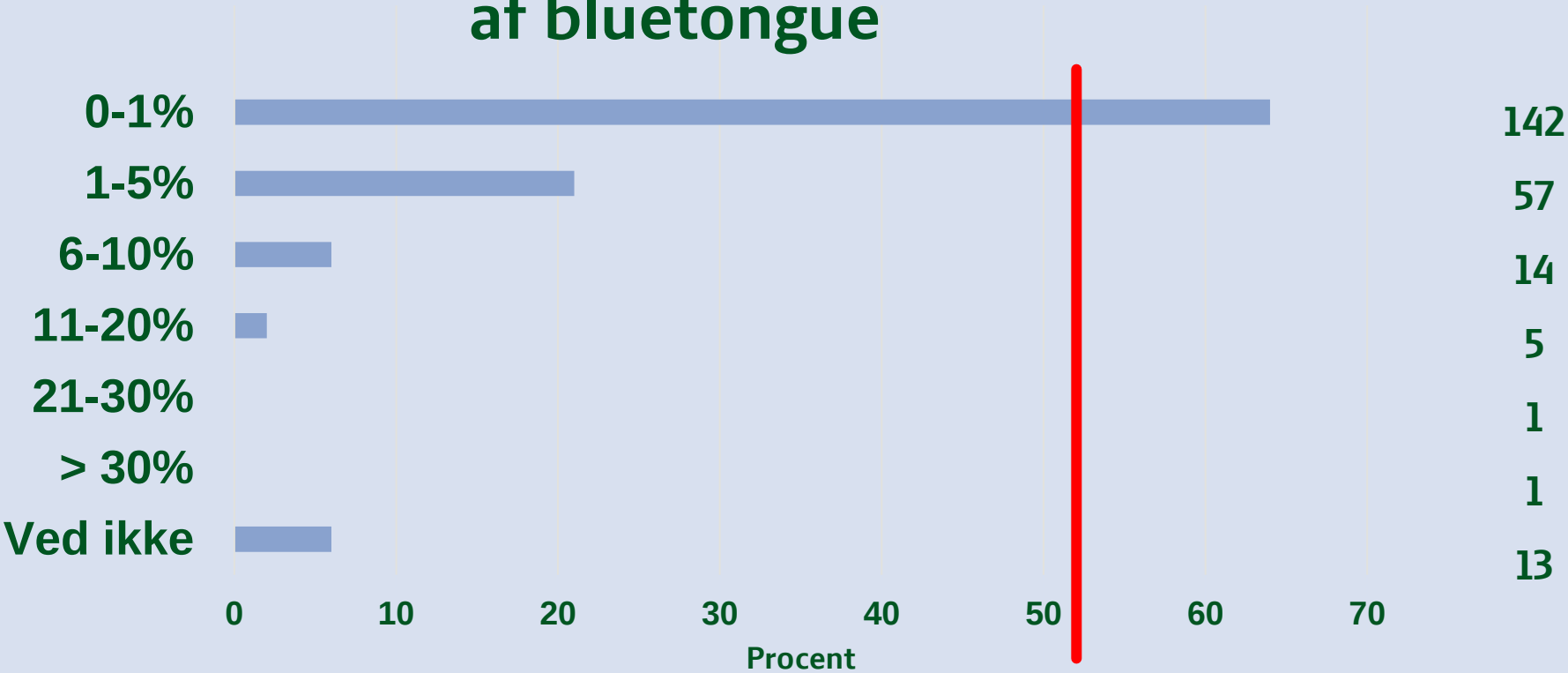

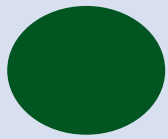

Dødelighed

% døde dyr i besætningen, som følge af bluetongue

Respondenter

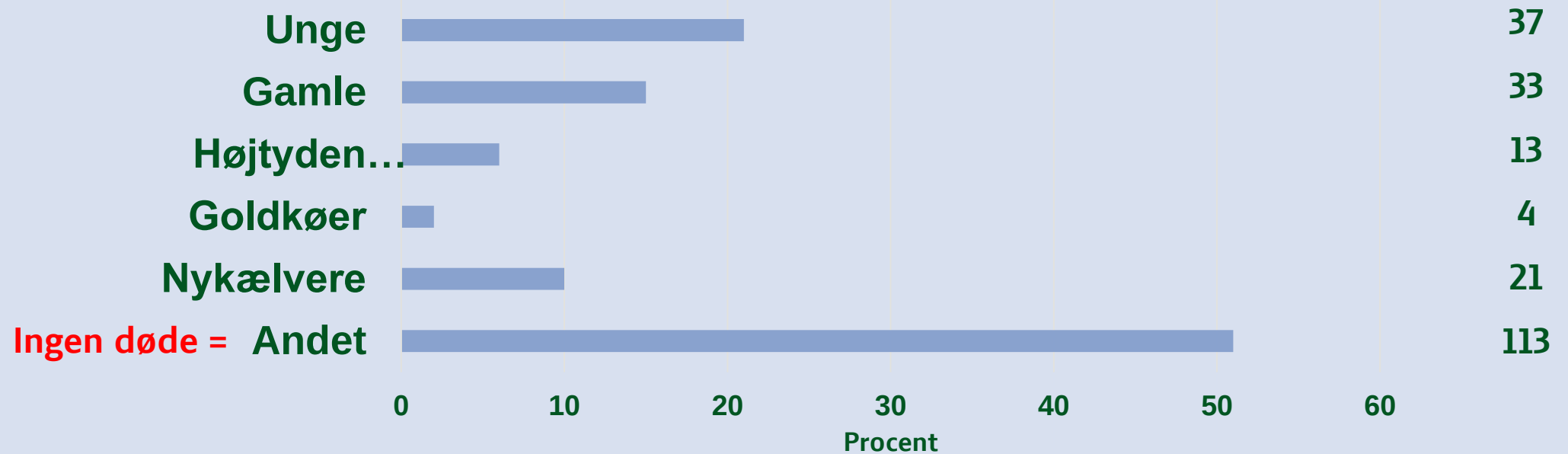

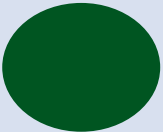
Erfaringer fra 2024

Dødelighed

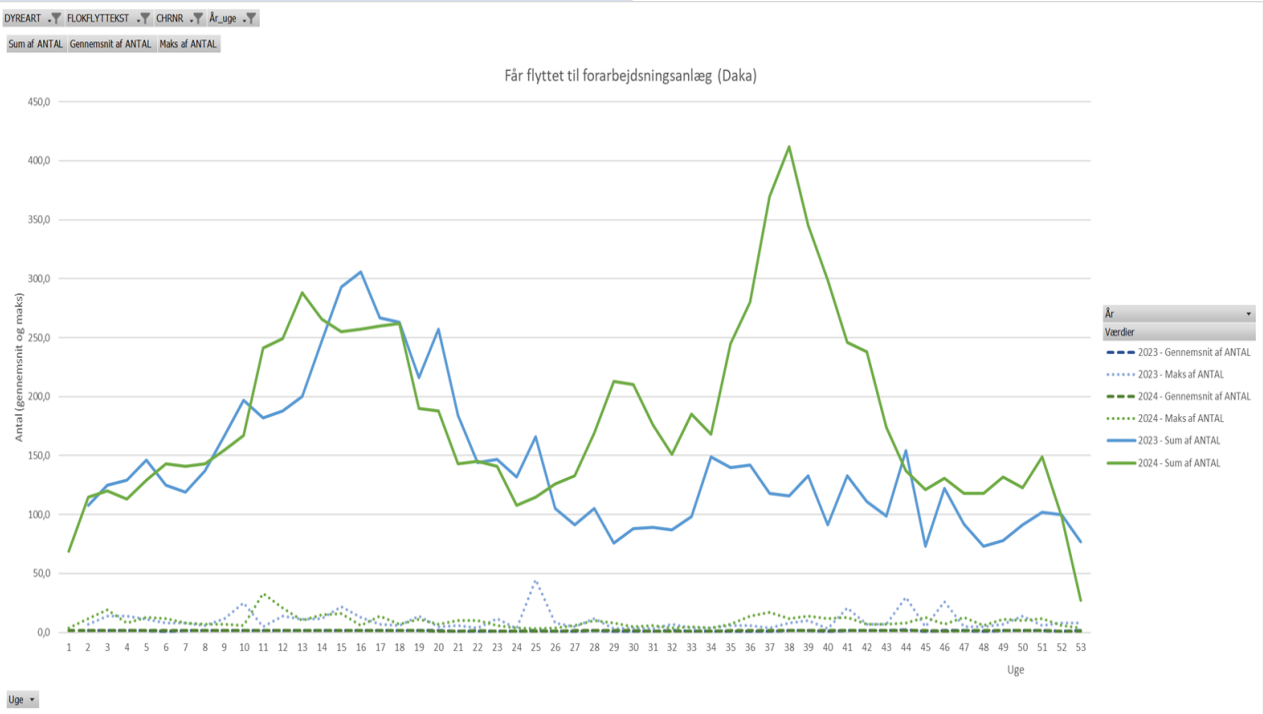
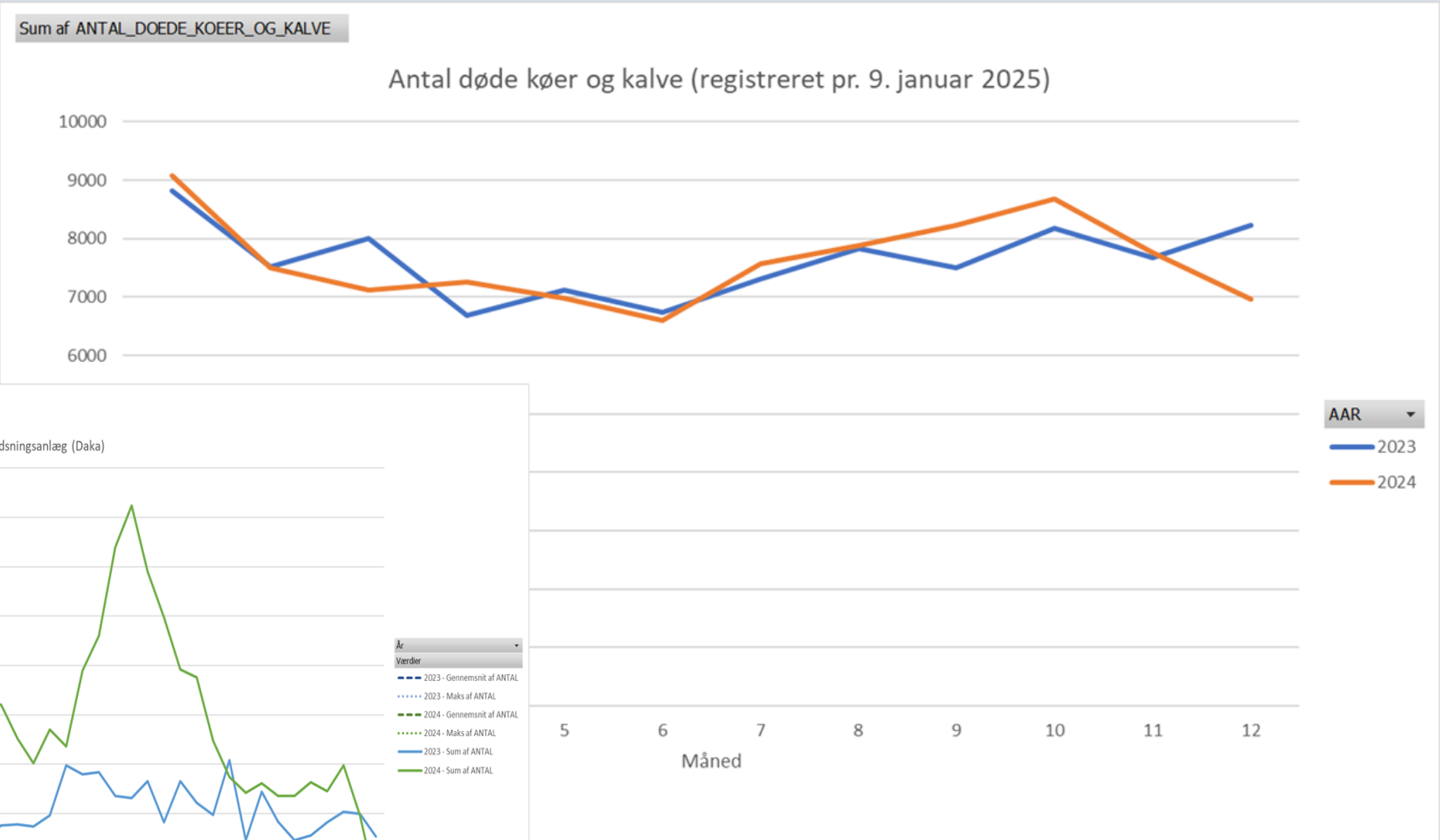
Hvilke dyr ses der størst dødelighed blandt?

Respondenter

Dødelighed

Strategi for 2025

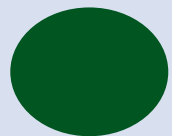
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

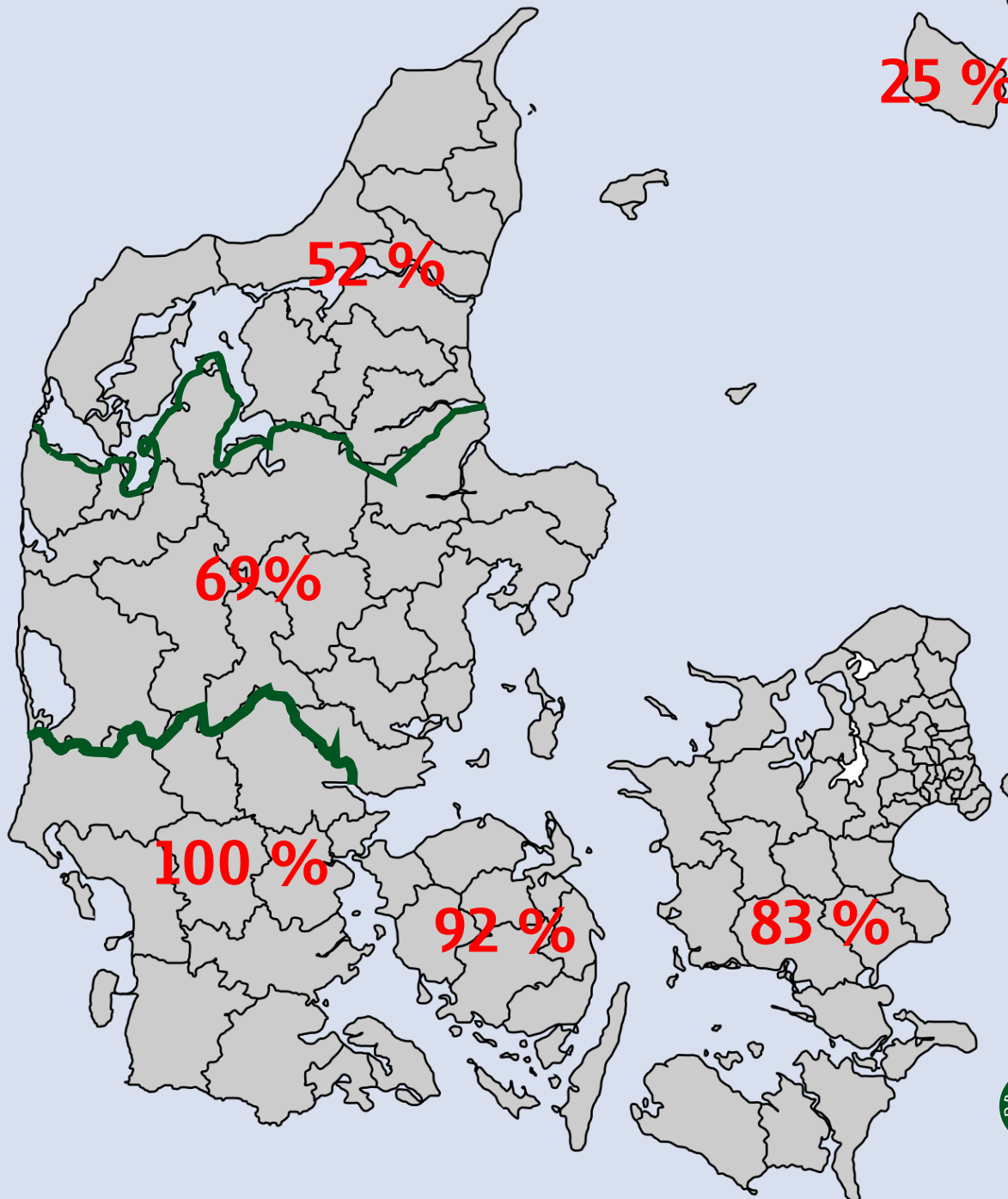

Tankmælksovervågning

Tankmælksovervågning

- I alt 164 prøver
- 114 var positive – svarende til 70%

Mange ukendte smittede –
uden symptomer eller kun ganske få

Strategi for 2025

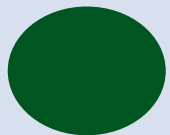
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Smittesæson

DK-VET risikovurdering fra 31. januar
Smittestart fra midt maj
Hvis varmt forår – midt april

DK-VET vurderer, det er ikke
sandsynligt, at BTV-12
kommer til DK –
dog stor usikkerhed

Besætninger, der har/har
haft smittede dyr kan godt
blive ramt igen

Størst risiko for smitte i august-
september

Strategi for 2025

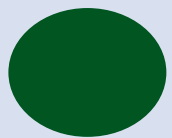
Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Viden om vacciner

- **Tilgængelighed**
 - Ingen med fuld godkendelse
 - Bultavo-3 og Bluevacc-3– kvæg og får
 - Syvazul – til får
- **Effekt**
 - Kan dæmpe alvorlig sygdom og risiko for dødsfald
 - Kan dæmpe spredningen
 - Kan **ikke** forhindre smitte
 - Varighed? – så regn med revaccination 1-2 gange hvert år
- **Hvornår**
 - Dyr der skal have 2 doser med 3 ugers mellemrum – starten af marts måned.
 - Dyr der skal have 1 dosis, eller som skal revaccineres efter vaccination i 2024 – midten af marts måned /
Landbrug & Fødevarer starten af april måned.

FVST er i dialog med Lægemiddelstyrelsen og SSI om mulighederne for fortsat at have BULTAVO-3 til rådighed i 2025.

Strategi for 2025

Erfaringer fra 2024

Tankmælksovervågning

Smittesæson

Viden om vacciner

Strategi for 2025

- Det kan være en god idé for mange at vaccinere
- Hensyn til dyrevelfærden, produktionsøkonomien og arbejdsglæden
- Stor spredning i konsekvenser - Det skal afklares individuelt – tal med din dyrlæge
- Udegående dyr er i større risiko – stald dog ingen garanti
- Får rammes hårdere end kvæg
- Andre faktorer der presser dyrenes immunforsvar (fx parasitter, Salmonella eller Mycoplasma) kan give et alvorligere forløb
- Undersøg om dine forsikringer stiller krav om vaccination
- **Dem der vil vaccinere skal i gang nu!**

Strategi for 2025

HUSK

- Bluetongue er en anmeldepligtig sygdom – hver gang!
- Symptomerne er de samme som Mund- og Klovesyge

Mund-
og
klovesyge i Tyskland

Mund- og Klovesyge!!!

Hos kvæg, skal du være opmærksom på følgende symptomer

- Feber
- Savlen/smasken
- Blære eller sår på tungen, mundhule, muleplader, klovspalten eller patter.
- Nedsat mælkeydelse.

Tak Spørgsmål?